

Fødevarestyrelsen

Dato: 15.01.2013/PESH

Redegørelse om forundersøgelse for slagmærker

Departementet har i mail af 21. december 2012 anmodet om en redegørelse vedrørende Fødevarestyrelsens beslutning om ikke at gennemføre den registerbaserede forundersøgelse om årsagssammenhænge i forhold til slagmærker på svin, som den daværende fødevareminister i 2010 stillede i udsigt og herunder forklare baggrunden for, at departementet ikke blev inddraget i styrelsens beslutning.

Denne redegørelse forholder sig til de to elementer i anmodningen, nemlig beslutning i forhold til forundersøgelsen og baggrunden for departementet ikke blev inddraget i beslutningen.

Beslutning i forhold til forundersøgelsen

Den daværende fødevareminister oplyste d 9. september 2010 i besvarelsen af FLF (alm del) spørgsmål 490, at Fødevarestyrelsen i 2011 ville foretage en såkaldt registerbaseret forundersøgelse af årsagssammenhænge i forhold til problemer med slagmærker på svin. Forundersøgelse ville blive gennemført, når der forelå data fra 2010. Den ændrede måde med registrering af menneskepåførte og ikke-menneskepåførte slagmærker (slagsmål mellem grisene) skulle danne basis for forundersøgelsen, og Fødevareudvalget ville blive orienteret om resultaterne af forundersøgelsen.

Fødevarestyrelsen har sanktioneret menneskeskabte slagmærker med indskærpelser eller politianmeldelser, medens ikke-menneskeskabte slagmærker naturligvis ikke sanktioneres. Der har vist sig at være to udfordringer i sager med menneskeskabte slagmærker. Den ene udfordring er at fastslå tidspunktet for udøvelse af den stumpe vold førende til et menneskeskabt slagmærke og den anden udfordring er at identificere personen, der har udøvet den stumpe vold. Fødevarestyrelsen gennemgår løbende politiets og domstolenes afgørelser af Fødevarestyrelsens politianmeldelser. Det har gennem 2011 og 2012 vist sig, at kun et mindre antal af politianmeldelserne afgøres med både eller dom. I en stor del af sagerne sker der tiltalefrafald, idet det ikke har været muligt for politi/anklagemyndighed at placere ansvar og bevise hvem der er ansvarlig for at have påført dyrene slag. Kun når slagene er påført med tatoveringshammer, kan ansvaret sædvanligvis placeres hos landmanden.

Fødevarestyrelsen kan endvidere oplyse, at i årene 2010 og 2011 i alt blev politianmeldt 127 sager med slagmærker, og pr 1 december 2012 er der modtaget afgørelse fra politi/domstole i 63 sager svarende til ca 50%. Herudover er der givet indskærpelser i 205 sager med slagmærker i årene 2010 til 2011, og heri indgår indskærpelser overfor landmand, chauffør og eventuelt vognmand.

Af hensyn til at sikre en signifikant resultat af forundersøgelsen skal der indgå et rimeligt stort antal sager (landmænd og ikke antal grise) i den statistiske analyse, der skal afdække årsagssammenhænge herunder f.eks. slagterirelaterede faktorer, læsserelaterede faktorer, besætningsstørrelse og besætningstype (integreret besætning eller ren slagtesvinebesætning).

Det er Fødevarestyrelsens faglige vurdering, at der endnu ikke er tilstrækkeligt antal sager til den statistiske analyse, hvorfor forundersøgelsen endnu ikke er gennemført. Fødevarestyrelsen vurderer, at der bør være mindst 300 sager til en forsvarlig undersøgelse.. Fødevarestyrelsen forventer, at der medio 2013 er et tilstrækkeligt stort antal sager, og herefter vil forundersøgelse blive gennemført og resultatet forelagt fødevareudvalget.

Fødevarestyrelsen har derfor ikke besluttet, at forundersøgelsen ikke skal udføres, men alene besluttet at vente med forundersøgelsen til der er et tilstrækkeligt datagrundlag. Fødevarestyrelsen skal beklage, hvis kommunikationen om status for forundersøgelsen har skabt forvirring.

Baggrunden for, at departementet ikke blev inddraget i styrelsens beslutning.

Fødevarestyrelsen skal beklage, at ministeren og Udvalget ikke er blevet informeret om, at det ud fra en faglig vurdering er besluttet at vente med at gennemføre undersøgelsen, indtil antallet af sager er tilstrækkeligt stort.

Skulle Fødevarestyrelsen derimod have besluttet ikke at gennemføre forundersøgelsen, ville departementet være blevet orienteret om, hvorfor Fødevarestyrelsen vurderede forundersøgelsen ikke kunne gennemføres.